

Åttonde roten, tomt 57

Kvarteret Strykjärnet

Tjugonde roten 1637–57

Kronhusgatans norra sida

Elfte roten 1657–70

öster om östra hamnen nära vallen

Torkel Larsson sågare 1660–61 ½

I Gustavi tomtöreslängd 1670 talas om Torkel båtekarl: troligen sonen Torbjörn. *Nils Andersson sågare* och Torkel Larsson sågare underskrev 20.12.1670 ett kvitto, som förekommer i stadens räkenskaper.

Torbjörn Torkelsson båtekarl

1668, 1670, 1673–74, 1676, 1679, 1681 etc: 1 tomt, 1670

M1676: 1 tomt, Gustavi tomtöreslängd: Torbjörn båtekarl 1671–76 1 tomt, 1677–81: ½ tomt.

Vid kämnärsrätten 26.4.1686 vände sig Torbjörn båtekarls änka *Ingierd* mot Peder Nilssons hustru för skuld. Gården delades tydligen 1686 så att halva gården övertogs av

Anders Gunnarsson eller Gudmund beskyttare

1666, 1670, 1673

Gustavi tomtöreslängd 1680–81: ½ tomt

Per deledragare

Var den Per järndragare, som ägde halva gården 1696 densamme som den *Per Andersson deledragare*, som ägde den 1705–1715 eller densamme som *Per Svensson deledragare*, som 1698 ville inlösa gården väster härom? (Den sistnämnde erhöll 1703 ett stolrum, som 1705 i december övertogs av *deledragaren Per Hindersson*.)

Tomten var liten och skattades 1715 blott till 80 d smt, gården till 120:- och lösöret till 100 d smt. Tillsammans med Per Andersson däledragare och hans hustru *Anna Larsdotter* bodde 1717 *avskedade soldaten Per Liedberg* med hustru *Ingeborg Larsdotter (Andersdotter?)*, *avskedade soldaten Sven Månsson* och *fattiga timmermansänkan Elin Mattsdotter*. Per Andersson kvarstod i tomtöreslängden 1720 men 1723 hade gården övertagits av

bökaren Påfwel Persson (Borgstedt).

Där bodde också 1725 dennes bror nye *tunnbindaremästaren Lars Borgstedt*.

Den 6.11.1730 lånade tunnbindaren Paul Borgstedt 100 d smt av *mons Anders Wallin* av dennes arv. Paul Borgstedt pantsatte därför sitt på Kronhusgatan belägna hus och gård mellan skomakaren Petter Ström å västra och avlidne timmermannen Anders Anderssons änkas hus å östra sidan.

Änkan efter den ovan 1717 nämnde soldaten Pehr Liedberg Ingeborg Andersdotter testamenterade till mästare Paul Borgstedt och dennes hustru *Maria Örn* (född 1690, begr. 5.6.1757)) den fjär-

dedels obebyggda baktomt hon ägde i deras gård på Kronhusgatan tillika med sin övriga "litzla" kvarlåtenskap mot föda, skötsel och vård.

Den 22.2.1758 begärde *bagaremästare Anders Appelberg* som förmyndare för hennes arvinge systemen *Catarina Örn* (EIIb:92) dennas arv. En annan syster var gift *Billing*. Bouppteckning efter Maria Örn företogs 2.2.1758. Samma år gifte Paul Borgstedt om sig med *Maria Christina Ekegren.*, död 18.1.1765, dotter till *stadsfiskalen i Ulricehamn Sven Ekegren* och *Sara Grundell*. I morgongåva till henne utfäste Paul Borgstedt 200 d smt (EIIb:93), 11.11.1758.

Äktenskapet blev emellertid kortvarigt, ty Paul Persson Borgstedt avled 13.11.1762. Enligt bouppteckningen ägde han ett litet gammalt hus med tomt på Kronhusgatan, tredje huset från valen. 1764 gifte hans änka Maria Christina Ekegren om sig med

tunnbindaremästare Lars Höijer

(Höger, död 1827, burskap 5.7.1765),

Före sin död hade tunnbindaren Paul Borgstedt den 11.9.1761 till karduanmakaren Jonas Holmberg för lånat 400 d smt pantsatt sitt förut ograverade och nybyggda hus och tomt på Kronhusgatan (vilket tydligen inte var färdigt, när han avled)

Det var i denna tunnbindaregård, som elden hastigt och oförmodat började natten mellan den åttonde och nionde februari 1766. Tomten avbrändes helt och då fler borgenärer fanns till vilka Borgstedts arvingar måste avstå all sin egendom kunde Jonas Holmberg ej få sin begärda inteckning.

Den 13.2.1766 begärde *C. J. Bethun* å Ostindiska kompaniets vägnar på grund av *hantlangaren Anders Modoms* våldsamma död i samband med eldsvådan ersättning för "dennes ädelmodiga föranstaltande". Han talade om den "dödes i synnerhet vid eldens släckande ådagalagda nit och flit", som hade varit större "än gemenskapen vist och skyldigheten under livets räddande fordrat" (EIIb:115).

Efter Maria Christinas död gifte tunnbindaren Lars Höijer om sig med *tunnbindare Olof Hults änka Anna Catharina Moeller*. Han lyckades trots allt stanna kvar på tomten och bygga sig en ny bostad, som hyresgäst hade Höijer en *magister Lundberg*, som höll enskild pedagogi. Ännu 1807 behöll Lars Höijer, då kallad "förre tunnbindaren" gården.

Senare uppbud av 8.57

slaktare Georg Wollenberg 14.4.1845

Senare uppbud av 8.54--57

handl. J.W.Andersson 6.12.1858

handl. S.F.Svalander 19.5.1852

bryggaren Joh. Edv. Lorin 27.8.1866